

לפני כמה חודשים - עוד לפני ההפצצות בביירות - פסלה הצנזורה הצבאית

כתבה של העיתונאי עודד ליפשיץ ב„חותם“. השבוע היא התירה פירסום

כמה קטעים ממנה. הם מלאדים על פעולות חיל-האוויר בתקופת פיקודו של

האלוף דויד עברי ועל תחושות מייסו בעת ההפצצות בלבנון

על מטרות שזוהו על-ידי המודיעין או על-ידי כוחות שבשטח, וכאלה יש בשפע. צריך להבחין מה זה אומר.

היום מערכת השיקולים בביירות היא מינימום אבידות לכוחות, תינו, מינימום אבידות לאזרחים, מינימום נזק לתדמיתנו בעולם — וכל זה כסוף להשגת המטרה — כיבוש העיר. זה יפעל כל זמן ש' הקרב יתנהל לפי התיכנון.

אם חלילה כוח שלנו, גולני, צנחנים, שיריץ יסתבך ויגיעו ריזות חים שהכוח תקוע, ששוחטים את החיילים, שעולים עליהם מכל ה-

פצצות, ולאחרים יש יותר. אך פקר זה היא פקודה והיא מתבצעת.

ב': „קובע גם המיטען הערכי שהבאת מן הבית. אך תהיה זו טעות להניח שרק לקיבוצניקים יש מיטען כזה. לרוב העירוניים אין מה להתבייש במה שהביאור“.

ח': „אייפגיעה באזרחים היא דבר מובן מאליו בחיל-האוויר. כך חתיק אני יכול לציין שהנזק העירוני היום טוב יותר. אלה ש' הגיעו אלינו הושפעו מגל הפצצות סטי, ההומני, שעבר על נערי ה' תיכון בשנים האחרונות. כשהייתי

א': „אסור לבוא בטענות לצבא ולמפקדיו. לא למחייטים ולא ל' מפקדי טייסות. הרוח הרעה נושבת מלמעלה מההנהגה המדינית. הסיי

שמערכת הערכים דומה במהותה. הרי הצעירים בסדר או בקבע, גמ' צאים כל השנה במערכת צבאית עם הירארכיה ופקודות ודברים ברר

כזה: לא לצאת למילחמה מסוג זה“.

ה': „לטייס בתא אין שיפוט על טיב המטרה. הוא חייב לסמוך על

בית מופצץ בראשידייה ליד צור. הרוח הרעה נושבת מלמעלה!

והיום התערער האמון בדרג המדיני. יש שקרים. לא חצאי אמיתות, אלא שקרים ממש! כשיצאתי למילחמה כבר ידעתי שהולכים על ביירות, שום 40 קילומטר!

מפקדיו, ולבצע. אם הוא סס ורואה שהמטרות שקיבל סבירותן מפקד פקת“.

ג': „צפוי שבביירות נילאץ ל' הפצץ כדי למנוע אבידות לכוחות תינו. איני יודע אם מישוה בדרג המחליט שוקל זאת היטב כשהוא דן בכיבוש העיר“.

ה': „ביום-כיפור איבדנו את ה' אמון בדרג הצבאי הבכיר. אחרי

טאציה לא מאפשרת מילחמה הור גנת“.

ג': „יש רק אפשרות אחת למנוע מראש מילכוד שבו מגיעים לקטל

רים. אני מבוגר יותר, איש מילור אים. אני חי כל השנה מחוץ ל' לצבא, בקיבוץ. אולי אבקש לא טוס למשימה כזאת“.

צעיר, העירוניים דיברו אחרת. הרי בה יותר גרוע. לכן יש תיקוה ש' מסורת חיל-האוויר, המסורת שנק' בעה כאשר רוב הטייסים היו חברי קיבוץ, תימשך גם בעתיד כשהק' בוצניקים יתפכו מיעוס.

אם יפציצו את ביירות הפצצת שטח עיוורת, תהיה בעייה קשה ל' כל טייס, וחתיק או צעיר.

יתכן שיהיה הבדל מעשי בת' גובה החיצונית, בהתנהגות, למרות

כיוונים, ישר רק שיקול אחד: מינימום אבידות לכוחותינו. ואם צריך, ילכו גם להפצצה על שטח. אין ברירה אחרת“.

„הרוח הרעה מלמעלה“

ה' אם יש הבדל בין טייס לטייס בשאלות הערכיות המוסריות הכרוכות בלחמה שלהם? האם יש הבדל בין ותיקים וחדשים, בין קרי בוצניקים ועירוניים, בין בעלי דעות סוליטיות כאלה או אחרות? הטיי סים מדברים גם על כך.

„פיל הורג עכבר!“

בשבוע הראשון של מילחמת-הלבנון תיארו „העולם הזה“ (2336) את הפצצת צור כך:

מחנה-הפליטים בראשידייה, שעכשו הם פליטים פעם נוספת. שוב סילקו אותם מבתיהם. הם חוששים שלא יהיה להם להיכן לחזור. הילדים בוכים. הם רעבים. החיילים נותנים לנו רשימות של ד"שים. המטוסים ממשיכים לרדת על צור. גם הארטילריה מחישה את קצב הירי. כנראה שרוצים לכבוש את צור לפני שתד החשיכה.

יום שני, ראס אכ-ביאדה (ליד צור) 11.30: ממקד הכוח משוחח בקשר עם אחד מסגניו, הנמצא בקשר עם אנשי יוניפי"ל והצלב האדום. הקרב על ראשידייה כבר נגמר. הפעם מדברים על צור. המפקד אומר שהוא מוכן לתת ארכה עד 12.00, ואז יירדו על העיר מטוסים וארטילריה. ההארכה היא לצורך פינוי האזרחים מן העיר.

יום שני, הכניסה לצור, 17.30: זו הפעם הראשונה שבה אנו רואים מקרוב את ההרס שזרעה האש. בצומת שלפני הכניסה לעיר צור פוער בור ענק. אולי פגיעה של מטוס, אולי של מוקש ענק.

יום שני, בית ח'ולת, 16.00: עכשו בדיוק מתחילה התקפת המטוסים על צור. המטוסים יורדים מגובה-גבוה, מכיוון השמש במערב וצוללים על העיר. הפיטריות שהם מותי רים אחריהם גבוהות וגדולות בהרבה מאלה של הארטילריה. „פיל הולך להרוג עכבר“, אומר חייל אחד.

יום שני, צור, 18.00: תמונת הפליטים חוזרת על עצמה. מול חווילת מפוארת בת שתי קומות יושבים כמה עשרות פליטים. הילדים בוכים. ראשי הנשים כבושים באדמה. עכשו מסיימים המטוסים את מלאכתם. כבר אפשר לשמוע את קולות הירי הקצובים והחדים של המקלעים והרובים במבואות העיר.

יום שני, ראשידייה, 17.00: אנחנו ממשיכים לחלוף על-פני הנגמ"שים והטנקים החוגים לצד הכביש. בשדה, מול הנגמ"שים, יושבים כמה מאות פלסטינים. אלה הם דיירי

וצפוי שבביירות נאלץ להפציץ כדי למנוע אבידות לכוחותינו. איני יודע אם מישוה בדרג המחליט שוקל זאת היטב כשהוא דן בכיבוש העיר!

1973 חזר האמון בפיקוד הצבאי. היום מתערער האמון בדרג המדיני. יש שקרים. לא חצאי אמיתות אלא שקרים ממש. כשיצאתי למילחמה כבר ידעתי שהולכים לביירות. שום 40 קילומטר. התוצאה היא מבוכה קשה“.

ע' כאן דברי הטייסים של חיל-האוויר.

אסור לבוא בטענות לצבא ולמפקדיו, למחייטים ולמפקד' המייסות. הרוח הרעה נושבת מלמעלה מההנהגה המדינית. הסייפוגיה לא מאפשרת מילחמה הוגנת!

ש': „קשה להבחין בין בני-קרי בוך ועירוניים. נראה לי שלמרבית הטייסים יש מערכת ערכים אחת. היא הולכת „באותו ראש“ עם מר סר הלחימה המסורתי של חיל-הא' וירי. חשוב לזכור שבסופו של דבר זהו צבא. ובצבא פקודות קובעות. יתכן שלבעלי השקפות מסוימות יש מחות מעצורים מוסריים בהטלת